

DECIZIA nr. 791 din 3 decembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 185 din 6 martie 2020](#)

Data intrării în vigoare 06-03-2020

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Irina Loredana Gulie	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, excepție ridicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța în Dosarul nr. 4.893/118/2016 al Curții de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 908D /2018.
2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv [Decizia nr. 258 din 23 aprilie 2019](#).

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 640 din 14 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.893/118/2016, Curtea de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Excepția a fost invocată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța într-o cauză având ca obiect obligarea unei unități administrativ-teritoriale la plata contribuției privind finanțarea activității de protecție a beneficiarilor serviciilor sociale din raza acesteia.
5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că aceste prevederi legale indică o singură sursă de finanțare a centrelor publice în care se acordă măsuri de protecție socială persoanelor cu handicap, ceea ce contravine dispozițiilor [art. 11 alin. \(1\)](#) și ale [art. 20 alin. \(2\) din Constituție](#) referitoare la obligația statului român de a executa întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte, prin raportare la obligația statului de a acționa cu toate resursele disponibile pentru protejarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, asumată prin [Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități](#), ratificată de România prin [Legea nr. 221/2010](#). Se mai arată că soluția legislativă criticată nu este justificată sub aspectul indisponibilității unor alte resurse din bugetul public național.
6. Se mai precizează că textul de lege criticat este incomplet și nu îndeplinește condiția de claritate, precizie și previzibilitate, dat fiind faptul că, deși potrivit prevederilor actului normativ criticat, protecția persoanelor cu handicap se finanțează inclusiv de la bugetele comunelor, orașelor, municipiilor și de la bugetul de stat, totuși, prevederile legale criticate indică o singură sursă de finanțare a serviciilor sociale acordate în centrele de zi și rezidențiale pentru persoanele cu handicap, respectiv bugetele proprii ale județelor sau sectoarelor municipiului București. Se mai arată că, deși prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2017](#) pentru modificarea și completarea unor acte normative au fost aduse modificări substanțiale [Legii nr. 448/2006](#), din perspectiva asigurării finanțării centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap, în continuare dispozițiile acestui din urmă act normativ sunt lipsite de claritate și previzibilitate.
7. Se mai susține că prevederea legală criticată contravine și reglementării constituționale referitoare la rolul consiliului județean, potrivit căreia acesta din urmă este autoritatea administrației publice pentru coordonarea consiliilor comunale și orașenești, iar acestea din urmă au obligația constituțională de a gestiona resursele locale,

potrivit dispozițiilor [art. 121 alin. \(2\) din Constituție](#), astfel încât este lipsită de temei obligația instituită de prevederile legale criticate exclusiv în sarcina consiliilor județene.

8. Curtea de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se apreciază, în acest sens, că textul de lege criticat este o reflectare a principiului constituțional al protecției sociale, astfel cum rezultă din dispozițiile [art. 47 din Constituție](#), privind nivelul de trai, precum și cele cuprinse în [art. 50](#) referitoare la protecția persoanelor cu handicap. Aceste dispoziții constituționale au fost preluate de către legiuitor, la nivelul inferior de reglementare, prin [Legea nr. 448/2006](#), iar la nivelul administrației publice locale principiul a fost transpus în hotărâri ale consiliului județean privind stabilirea costurilor medii anuale pentru finanțarea serviciilor sociale destinate protecției și promovării drepturilor copilului și ale persoanei adulte cu handicap, precum și a contribuției unităților administrativ-teritoriale la finanțarea acestor servicii.

9. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992, republicată](#), reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, potrivit căreia: „(2) Finanțarea centrelor publice se face din bugetele proprii ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București, pe teritoriul cărora funcționează acestea.”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în [art. 1 alin. \(5\)](#) referitor la principiul legalității, [art. 11 alin. \(1\)](#) privind obligația statului român de a respecta obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte, [art. 20 alin. \(2\)](#) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, [art. 47 alin. \(1\)](#) privind nivelul de trai, [art. 50](#) - Protecția persoanelor cu handicap, [art. 120 alin. \(1\)](#) privind principiile de bază ale administrației publice locale, [art. 122 alin. \(1\)](#) referitor la consiliul județean precum și [art. 138 alin. \(1\)](#) referitor la bugetul public național. De asemenea, sunt invocate prevederile [Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități](#), ratificată de România prin [Legea nr. 221/2010](#).

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la prevederile [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#), criticate din aceeași perspectivă, și cu o motivare identică, de aceeași autoare a excepției de neconstituționalitate, Curtea s-a mai pronunțat prin [Deciziile nr. 165 din 27 martie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 28 iunie 2018, și, respectiv, [nr. 258 din 23 aprilie 2019](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 5 august 2019, prin care a respins excepția ca neîntemeiată.

15. Prin [Decizia nr. 165 din 27 martie 2018](#), precitată, paragrafele 23 și 25, Curtea a reținut că, potrivit [art. 7 din Legea nr. 448/2006](#), în baza principiului egalizării șanselor, atât autoritățile publice competente, respectiv autoritățile administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap, cât și autoritățile administrației publice centrale, au obligația să asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii. În acest sens, actul normativ criticat prevede o serie de măsuri de protecție a persoanelor cu handicap, ce vizează asigurarea sănătății și a asistenței de recuperare/reabilitare ([art. 9-11](#)), accesului liber la educație permanentă și formare profesională ([art. 15-19](#)), accesului la obținerea unei locuințe ([art. 20](#)), accesului la cultură, sport și turism ([art. 21](#)), asigurarea transportului în comun ([art. 22-24](#)), dreptul la asistență juridică ([art. 25](#)), precum și alte facilități ([art. 27-28](#)).

16. Curtea a reținut că actul normativ criticat prevede în mod distinct, în privința finanțării măsurilor de protecție instituite, obligații atât în sarcina autorităților administrației publice locale, respectiv consiliile locale și consiliile județene sau sectoarele municipiului București, cât și în sarcina administrației publice centrale, iar, în acest sens, prevederile legale criticate stabilesc în sarcina consiliilor județene suportarea cheltuielilor destinate centrelor publice de îngrijire și protejare a persoanelor cu handicap, pe teritoriul cărora funcționează acestea. Prin urmare, dispozițiile legale criticate întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii, nefiind în contradicție cu dispozițiile [art. 1 alin. \(5\) din Legea fundamentală](#).

17. În ceea ce privește susținerile referitoare la încălcarea obligațiilor ce incumbă statului român din tratatele la care este parte, cu referire la [Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități](#), prin aceeași decizie, paragraful 26,

Curtea a reținut că finanțarea măsurilor de protecție a persoanelor cu handicap din mai multe surse ale administrației publice, respectiv bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor, bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București sau bugetul de stat nu este de natură să contravină prevederilor constituționale cuprinse în [art. 11 alin. \(1\)](#) privind obligația statului român de a respecta obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte și [art. 20 alin. \(2\)](#) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ci sunt în acord cu principiul constituțional al protecției speciale de care se bucură persoanele cu handicap, reglementat de [art. 50 din Constituție](#). Mai mult, modul în care statul asigură resursele necesare realizării politicii naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în sensul acestor dispoziții constituționale, constituie un aspect de oportunitate a reglementării legale, ce ține marja de apreciere a legiuitorului.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța în Dosarul nr. 4.893/118/2016 al Curții de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile [art. 54 alin. \(2\) din Legea nr. 448/2006](#) privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 decembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Irina Loredana Gulie
